

Foruten fra de respektive konsulter er rapporter fra England ogsaa erholdt fra landbrukskonsulent Bagge og fra det svenske handelskammer i London. Meget forberedende arbeide synes endnu at gjenstaa, inden en torvstrøeksport av betydning kan opnaas, og fremforalt maa transportspørsmålet, deri indbefattet en vidtgaaende fragtnedsættelse paa de svenske jernbaner, løses paa en tilfredsstillende maate. Desuten maa torvstrøfabrikanterne indrette sig for tilvirkning av særskilte »eksportballer« og for tillempning av de i respektive land anvendte handelsprinciper ved eksportforretninger.

Holland eksporterte i aaret 1907 181 796 ton torvstrø til en samlet værdi av omkring 2,7 mill. kr.

En av forutsætningerne for muligheten av torvstrøeksport er løsningen av *arbeiderspørsmålet* derhen, at dygtige og tilstrækkelig mange arbeidere kan skaffes ved torvfabrikkerne for en rimelig betaling. For at tilveiebringe bedre ordnede arbeidsforholde har en hel del torvfabrikanter i aaret 1907 slaat sig sammen til en *torvindustriens arbeidsgiverforening*. Paa de steder, hvor torvstrø- og brændtorvfabrikationen kan kombineres med for en stor del anvendelsen av samme arbeidere for begge industrigræne, eller hvor forøvrig fast bosittende arbeidere kan erholdes, ved at torvfabrikarbeideren skaffes anden selsættelse, den tid han ikke har beskæftigelse med torvfabrikationen, har man kunnet skaffe sig roligere arbeiderforhold, samt faat billigere arbeidskraft. Dette gjælder fremforalt, hvor man paa torvfabrikens omraade har sørget for oprettelse av »egne hjem« for sine arbeidere. Med torvstrøindustriens hurtige utvikling, uten at nye bemerkelsesverdige arbeidsbesparende fabrikationsmetoder er indført, har manglen paa fuldtallige arbeidslag i de for fabrikationen viktigste tidspunkter mangedeels været meget følbar.

TORVSTRØINDUSTRIEN I SVERIGE 1909

MEDDELT VED KGL. NORSK GENERALKONSULAT, STOCKHOLM

Efter opgaver fra torvingeniør E. WALLGREN, 20 septbr. 1909.

INDBJERGNINGEN av tør strøtorv er vistnok endnu ikke avsluttet over det hele land, men man kan dog allerede nu danne sig en mening om resultatet.

Overproduktion vil vistnok gjøre sig gjældende i enkelte dele av landet. Men dels paa grund av den regnfulde sommer, som særlig i Götaland har foraarsaket en formindsket indbjergning av strøtorv, dels som en følge av et øket torvstrøforbruk rundt om i landet, og dels ved, at fabrikanterne er blit forsigtigere efter foregaaende aars erfa-

ringer, tør overproduksjonen i år bli gjennomgående mindre end de sidste år.

Prisene varierer betydelig paa de forskjellige steder. I Svealand og Östergötland tør prisene komme til at stige til det normale. Kun den bedst tørkede vare sælges, idet man har tatt hensyn til erfaringer fra tidligere leveranser av forvaat vare. Paa grund av et øket indenlandsk forbruk kan fabrikantene ogsaa holde noget høiere priser. Der findes dog flesteds, særlig i Götaland, eksempler paa, at torvstrø er frembudt tilsalg til ganske lave priser.

Det er dog at formode, at prisene kommer til at stige ihøst.

Nogen *nye torvstrøfabrikker* anlægges neppe nu paa en tid. Driften er ikke indstillet ved nogen fabrikk siden i år, naar undtages en større fabrikk i Götaland, hvor man har hatt streik en længere tid, endog før storstreiken.

Storstreiken har ellers ikke berørt torvstrøfabrikkene i nogen særlig grad. Tvertom, man har erholdt arbeidsløse fra streikene ved andre næringsgrener.

Avsætningsmulighetene arter sig saaledes bedre i år end forrige år, nærmest paa grund av formindsket tilvirkning, forøket forbruk rundt om i landet og sandsynligvis høiere priser for tør vare.

Der arbeides meget for at faa istand *eksport* av torvstrø, blandt andet til England, som er en stor forbruker av denne vare. Fabrikantene har dog hittil ikke sammenarbeidet tilstrækkelig, har endog underbudt hverandre, og derved ødelagt markedet for hverandre. Av lærdommene bør de bli mer kloge, og altsaa indrette sig mere for samarbeide, samt benytte konjunktorene bedre, og tillempe sine vilkaar og tillike ballepresningen for det utenlandske marked.

HVORLEDES ER MYRENE DANNET?

AV MYRKONSULENT O. GLÆRUM.

AV interesserte i myrvæsen blir man ofte stillet dette spørsmål, og jeg skal derfor gi et kort utdrag av, hvad professor, dr. C. A. Weber skriver i »Die Entwicklung der Moorkultur in den letzten 25 Jahren« om dette spørsmål.

Professor, dr. C. A. Weber er en av de første autoriteter paa dette omraade, og selv om hans arbeide og undersøkelser gjælder nordtyske myrer, vil det dog ha sin værdi for forstaaelsen av vore myrers dannelse.

Paa grundlag av sine undersøkelser har Weber utarbeidet myrprofiler, som gjengir de mest karakteristiske dannelsesmaater for nordtyske myrer og viser den typiske lagdeling for disse.